

Mevrouw Doornink overleden

Op 8 januari 1999 stierf Martina Maria Doornink-Hoogenraad. Velen in de stad zullen haar gekend hebben als "mevrouw Doornink", sommigen, die wat dichterbij haar stonden, kenden haar als "Tine Doornink".

Wie was deze vrouw? Ze werd geboren in Rijswijk op 7 juni 1908 en studeerde Nederlandse Letterkunde aan de Utrechtse universiteit. Deventer werd de plek waar ze haar werkzaamheden begon, Van daar kwam ze in 1943 naar Zutphen.

Hier werd ze archivaresse en vanaf 1955 ook directrice van het Stedelijk Museum. Later ook bestuurslid van tal van stichtingen en verenigingen die ten doel hebben of hadden het behoud van het stads-schoon, niet 'behoud om behoud', maar behoud omdat het een toegevoegde waarde heeft voor de mens van nu.

Toen ik in Zutphen kwam (1980) was ze al 7 jaar gepensioneerd, maar minstens twee keer per week kwam ze een ochtend, om onderzoek te doen, om te werken dus. Haar vroegere kamertje in de Spiegelstraat is nu de ruimte waar de server staat. Deze server (be)diend heel het netwerk dat is aangelegd om via de computer te werken aan de ontsluiting, het gebruik en vastlegging van de geschiedenis van Zutphen, of het nu gaat om het juridisch verleden, het werk van Zutphense zilvermeden of de geschiedenis van de Doopsgezinde Gemeente. In zekere zin wordt haar werk voortgezet, maar nu door velen.

Haar afscheid bij het archief en bij het museum was aan de Rozengracht. Van de Spiegelstraat was toen (1973) nog geen sprake. Ze heeft, als ze hier in de depots rondliep, dan ook vaak wat zoekend rondgelopen, zich storend aan noodzakelijke verplaatsing van archieven. Gevoelsmatig was ze nog wel verbonden met

"haar" archief, maar verdergaande professionalisering betekende voor haar niet automatisch dat het dan ook *beter* werd. Haar mening stak ze niet onder stoelen of banken, en dat was maar goed ook. Wij hadden vaak voordeel van haar opmerkingen.

Toch heeft ze ook hier, in de Spiegelstraat, veel werk verricht, zij het dat ze steeds meer dossiers ging sluiten. Het eerste dat binnen dat kader werd afgerond was de publikatie van de *briefregesten*, de twee delen die samen het *Derde Stuk* vormen van de *Inventaris van het Oud-Archief van de gemeente Zutphen*. Het Eerste Stuk was de *inventaris* van de hand van mej. W.E. Smelt, het Tweede Stuk was de *regestenlijst* bij deze inventaris en het Derde Stuk, waaraan al zo lang gewerkt was, was blijven liggen. Het was de bedoeling dit werk uit te geven in samenwerking met de heer W. Zondervan, haar collega uit Doesburg, vroeger een trouw bezoeker van het Zutphense archief. Hij overleed plotseling in 1980. Alleen heeft zij haar werk voltooid, met enige assistentie van het Gemeentearchief. In 1981 kwam het van de persen. Sindsdien heeft ze alleen kleinere onderzoeken afgerond en was ze vraagbaak voor velen van ons op het Gemeentearchief.

Het bekendst zal ze misschien voor Zutphen blijven als de schrijfster van de *Kleine historie van Zutphen*, een boekje dat intussen heel vaak herdrukt is. Haar laatste bijdrage had de warmte van haar hart. Het is het in 1983 verschenen boekje *Adamanshuis. Een zusterhuis van de moderne devotie in Zutphen*. Maar in dat jaar kwam ook de *Historische Stedenatlas van Nederland, deel Zutphen* uit. Zutphen en niet Zutphen, want, zo was haar redenering: als je het woord schrijft in het Latijn is het PH, in andere gevallen een F.

Mevrouw Doornink
(2e van links) bij de opening
van het museum aan de
Rozengracht in 1961.

Toen mevrouw Doornink 80 werd, verscheen bij De Walburg Pers het boek *Geschiedenis in Zutphen*. Het gaat over geschiedschrijving, geschiedbeoefening en historisch besef in de stad. Een bundel opstellen om het werk van deze hard werkende vrouw te eren. Ik ga niet herhalen wat daar allemaal in staat. Chris Schriks schrijft in zijn bijdrage in deze bundel:

Vandaag, nu de stad weer bijna compleet is, nu de stad weer een levendige indruk maakt, groeit opnieuw het historisch gevoel bij haar inwoners.

Hetgeen mede te danken is aan Tine Doornink die als devies zou kunnen voeren 'Met zorgvuldigheid en stijl'. Stijl had ze. Zorgvuldig was ze. Tot het laatst toe.

Die laatste jaren van haar leven waren

niet zo gemakkelijk meer. Een paar jaar geleden kwam ze nog wel eens op het archief. Aan het woord *Stadsarchief* kon ze niet wennen, maar daar wilde ze zich niet meer mee bemoeien. Wij praatten, zoals vaker, over het kerkelijk leven in Zutphen, haar visie daarop en altijd weer vroeg ze belangstellend hoe anderen, zoals ik, daar dan tegenaan keken. Hoewel iedereen eigenlijk wist dat haar leven achteruit ging, kwam haar einde voor ons onverwachts, hoorden we van haar overlijden toen ze al begraven was. In kleine kring is ze op 13 januari 1999 begraven op de begraafplaats Steenbrugge in Diepenveen.

Een markante vrouw is heengegaan, kenner van kunst en geschiedenis, schrijfster, wetenschapbeoefenaar, eenvoudig gelovig mens. Dat ze in vrede rusten mag.

Jaap Riemens